

Den finanční gramotnosti

Výzkum: Češi a investice

Výzkum Češi a investice

 Nese důraz na finanční gramotnost nějaké ovoce?

 Je éra poučování o RPSN a dluhové pasti za námi?

 Necháávají finančně gramotní lidé ležet své peníze na bankovním účtu v době velmi nízkých úrokových sazeb?

 Je „investování“ ještě stále sprosté slovo?

Výzkum Češi a investice

- Výzkum byl realizován dotazováním prostřednictvím internetu (CAWI) společností MindBridge Consulting pro společnost Partners v srpnu 2015.
- Do výzkumu bylo zahrnuto 1000 respondentů reprezentativně za Českou republiku pro věkové rozmezí 25-60 let.

Den finanční gramotnosti

DEN FINANČNÍ
GRAMOTNOSTI
8. 9.

4

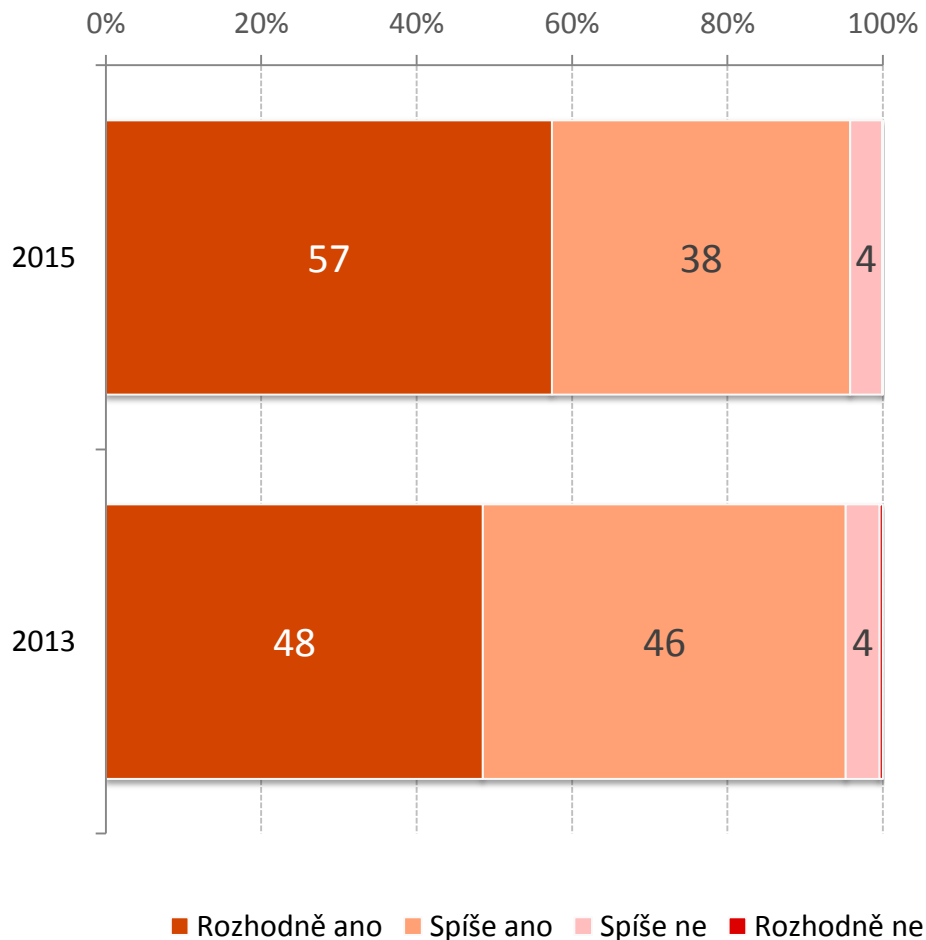
Považujete se za finančně odpovědného?

V roce 2015 se míra odpovědnosti ve financích v rámci subjektivního sebehodnocení zvýšila ve srovnání s rokem 2013.

+9

Hodnocení „rozhodně zodpovědný“ od roku 2013 narostlo o 9 procentních bodů.

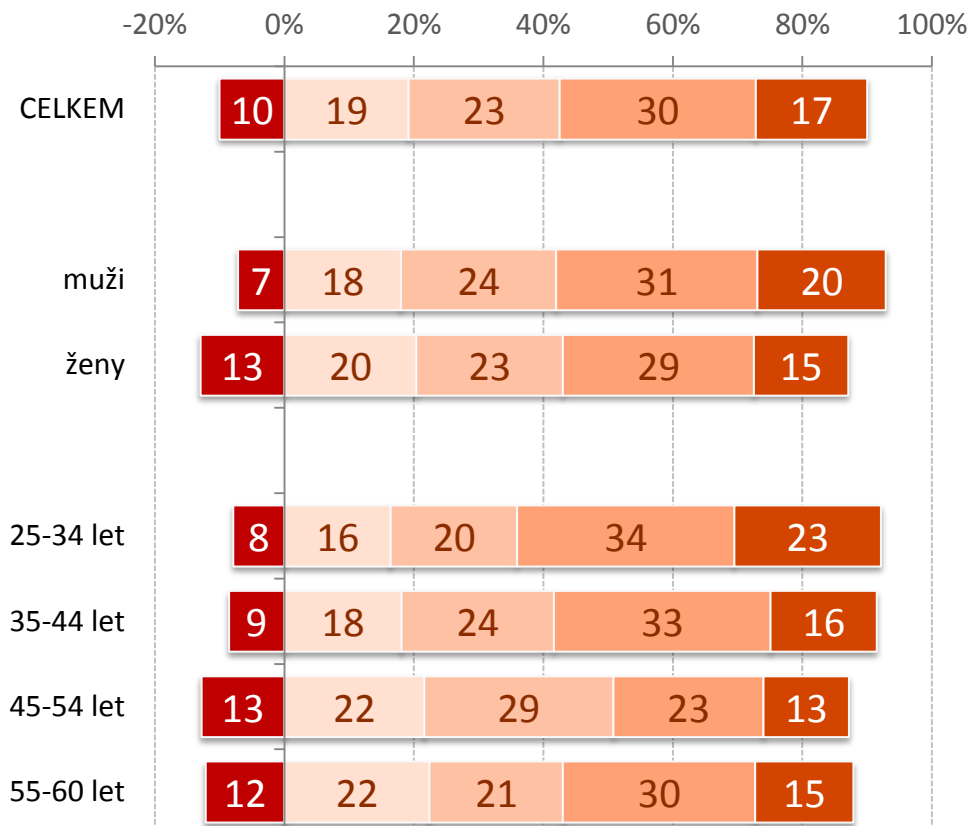
Ušetříte Vy osobně měsíčně něco z výplaty?

Muži ušetří obecně **více** měsíčně z výplaty než ženy. Jednak je mezi nimi **méně** těch, kteří **neušetří nic** (7 % ve 13 % mezi ženami), nebo i větší zastoupení těch, kteří ušetří nejméně 1/5 výplaty (20 % vs. 15 %).

Větší obtíže něco z měsíčního příjmu ušetřit mají starší lidé, lidé s nižším stupněm dosaženého vzdělání nebo lidé z menších sídel (do 5.000 obyvatel).

- Ne, neušetřím ani korunu
- Jak kdy, dlouhodobě ale nešetřím
- Ano, méně než jednu desetinu výplaty
- Ano, okolo 10 až 20 %
- Ano, nejméně jednu pětinu až čtvrtinu výplaty

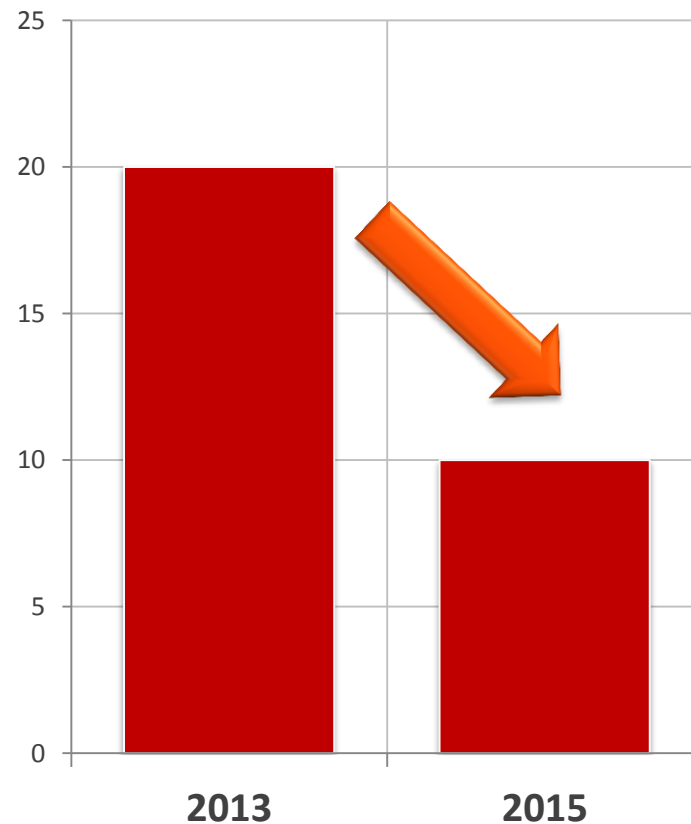
Ušetříte Vy osobně měsíčně něco z výplaty? Ne, neušetřím vůbec nic...

V roce **2015** se počet těch, kteří neušetří z výplaty vůbec nic, snížil proti roku 2013 na **polovinu**.

Předmětem výzkumu nebyl monitoring příčin změn (vyšší příjmy, sdružené příjmy, konsolidované výdaje...apod.).

Den finanční gramotnosti

DEN FINANČNÍ
GRAMOTNOSTI
8. 9.

7

23 %

70 %

Řekl byste, že Vaše informovanost o finančních produktech je...

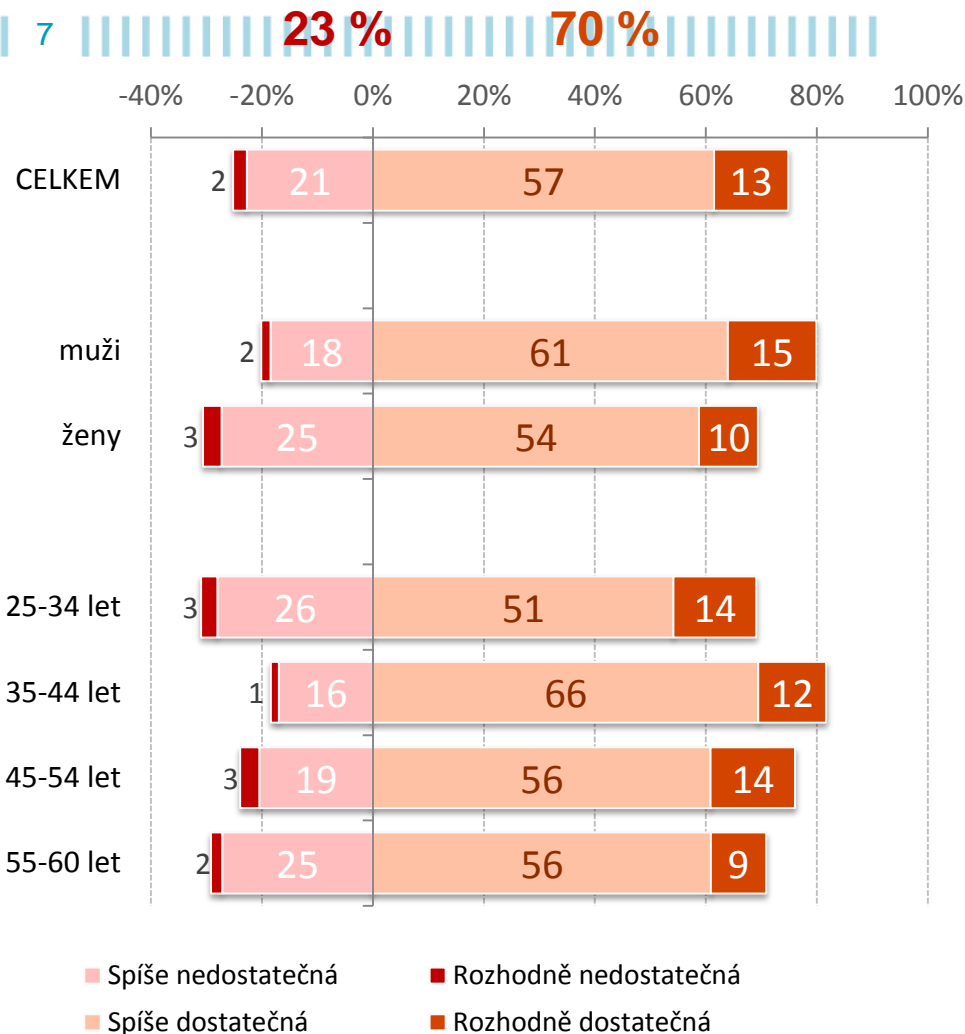
Muži mají pocit, že jsou o finančních produktech informováni **dostatečně častěji**, než jak se samy hodnotí v tomto ohledu ženy.

Nejméně se cítí informováni **nejmladší** respondenti (do 34 let), mezi kterými 29 % má pocit, že jde o stav **nedostatečný**.

3:1 **Čtvrtina** cílové populace hodnotí svou informovanost o finančních produktech jako nedostatečnou. O něco hůře se cítí informováni lidé s nižším vzděláním.

Extrémně málo informací mají pak lidé, kteří jsou na rodičovské dovolené, nebo se trvale o někoho starají. Podíl této skupiny v populaci a tedy i ve výběrovém souboru neumožňuje rozhodnější závěr.

Jaké z uvedených finančních produktů/ služeb Vy osobně užíváte?

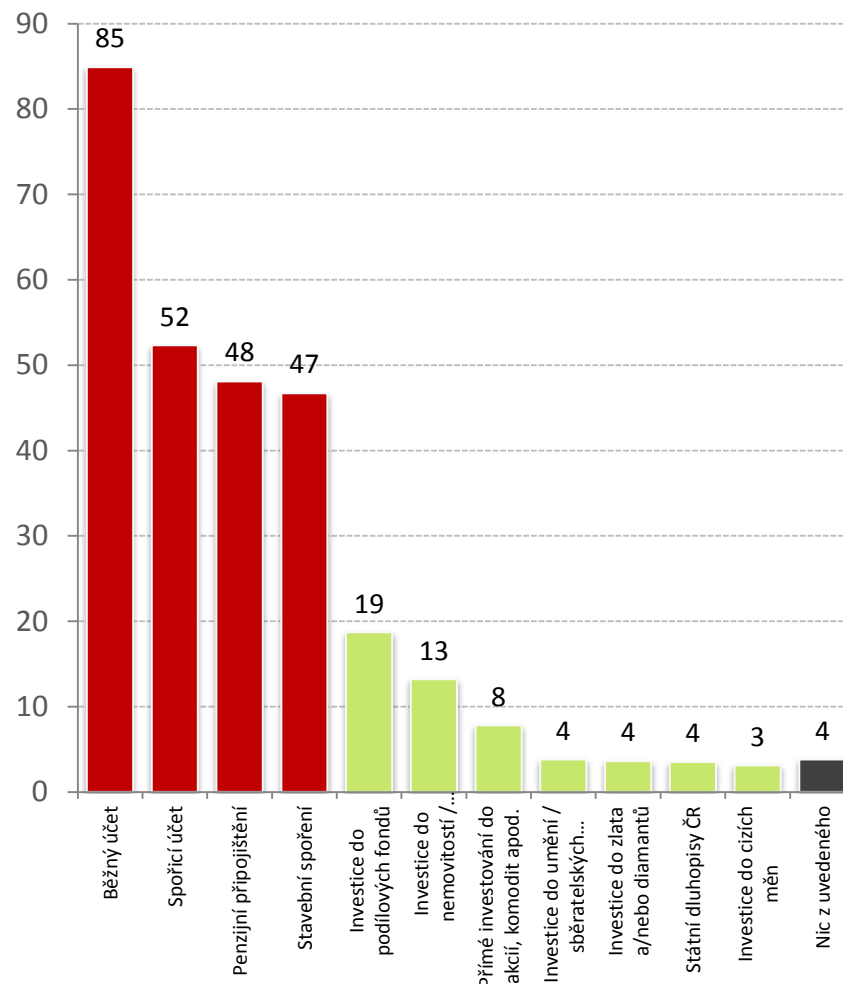
Investiční nástroje, jako jsou investice do podílových fondů (22 % vs. 15 %) nebo přímé investice do akcií (10 % vs. 5 %), jsou využívány častěji **muži než ženami**.

BÚ

Z testovaného seznamu využívají lidé v průměru **2,9** produktů. Kromě nejčastěji uváděného BÚ (85 %) jsou to spořicí účet (52 %), penzijní připojištění (48 %) nebo stavební spoření (47 %).

Průměrný počet testovaných investičních produktů je **0,63** na každého respondenta **muže** a **0,54** na každou dotazovanou **ženu**. Podobně i nejmladší respondenti (do 34 let) využívají 0,46 investičních produktů, zatímco zbytek populace **0,57**.

Jaké z uvedených slov nejlépe vystihuje Vaše pocity k investicím a investování?

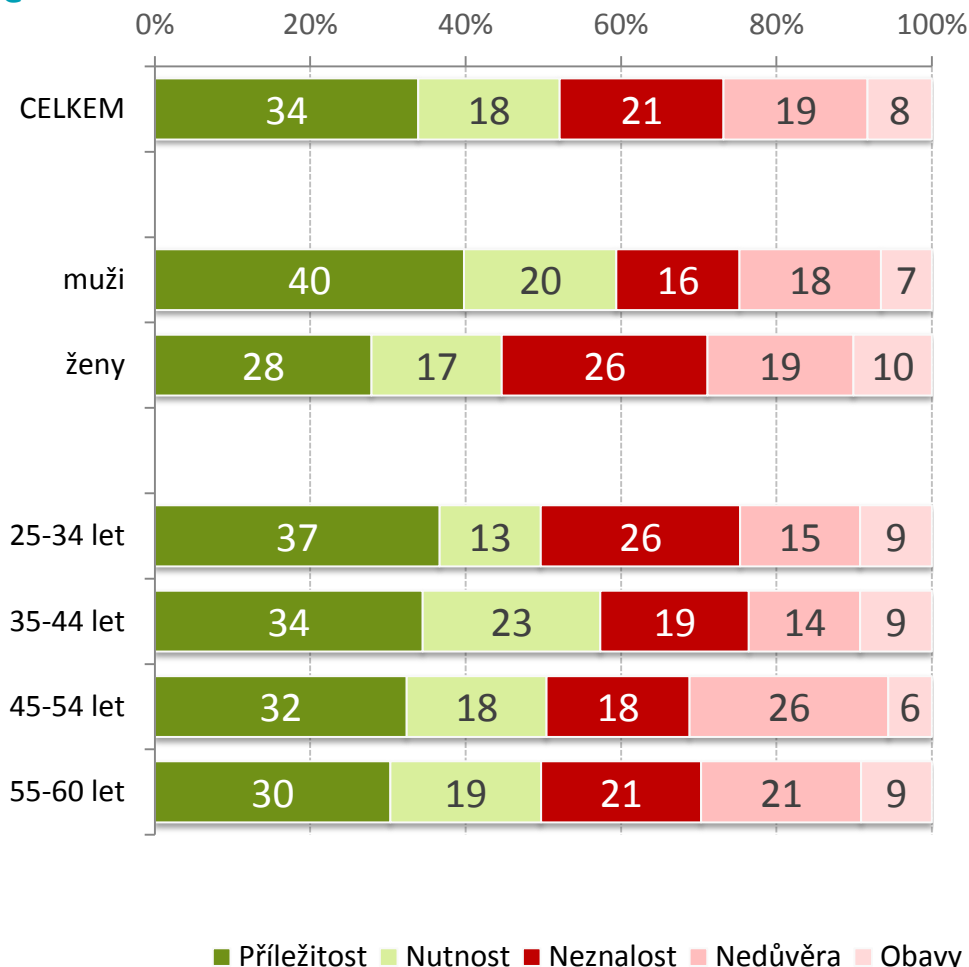
Ženy vnímají investice jako nástroj, který v nich vyvolává v součtu spíše negativní asociace (**neznalost, nedůvěra, obavy**).

Naproti tomu **muži** si investice spojují s pocitem **příležitosti** nebo dokonce **nutnosti**.

Nejmladší lidé vnímají často investice jako **příležitost** (**nejvíce dle věku: 37 %**), zároveň cítí nejvyšší nejistotu z **neznalosti** (**nejvíce dle věku: 26 %**). Logicky si pak nejmladší velmi málo asociují investice s nutností.

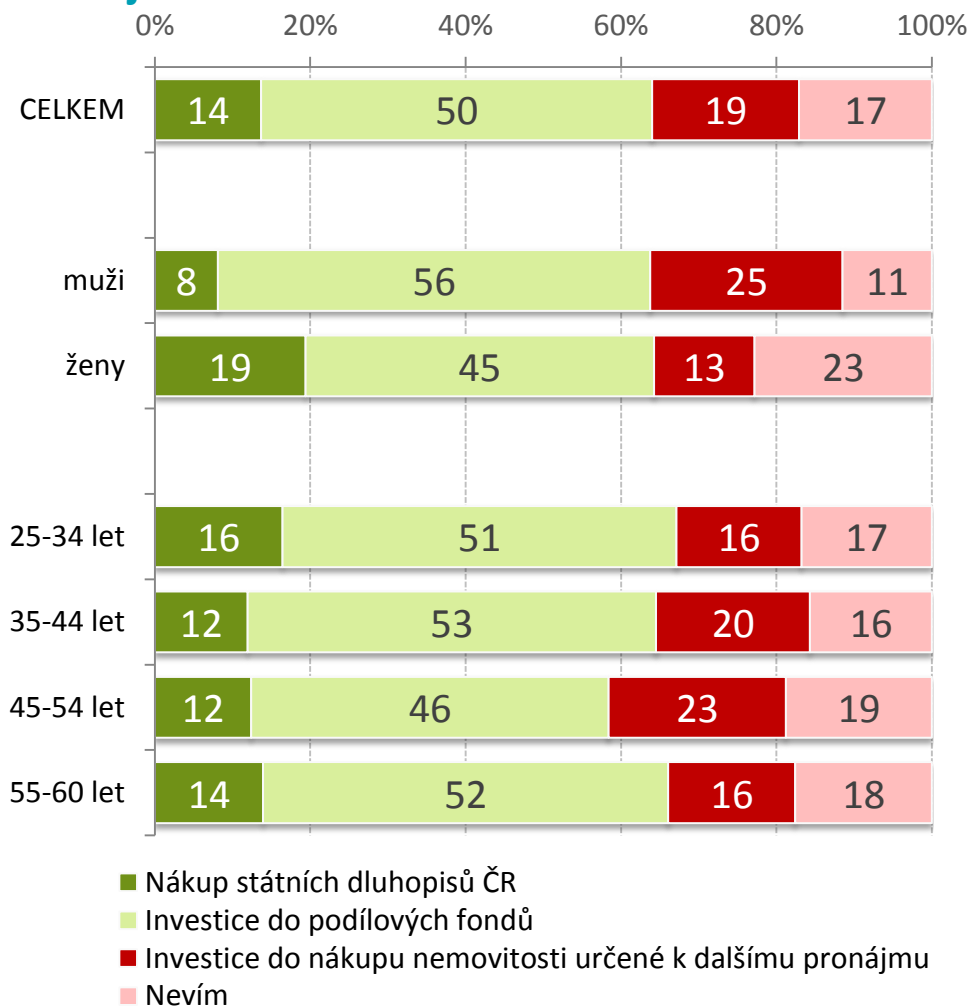
Jaká z těchto investic je podle Vás nejrizikovější?

Jako nejrizikovější jsou vnímané (z testovaných investic) investice do **podílových fondů**. Polovina dotázaných je za takové označila. Pětina pak jmenovala investici do nemovitosti pro pronájem a 14 % pak nákup státních dluhopisů.

Ženy vnímají státní dluhopisy jako rizikovější než investice do nemovitosti. Zároveň častěji než muži nedokážou z nabídky vybrat tu nejrizikovější.

Investování do podílových fondů je vhodné pro:

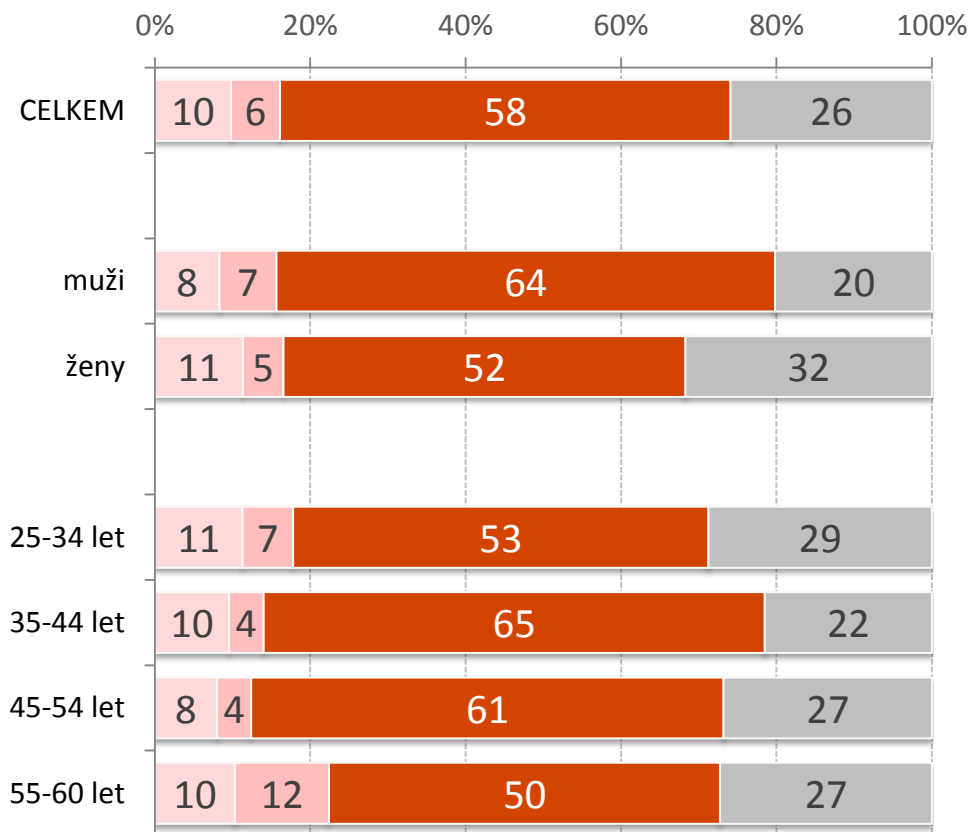
58 % populace cílové skupiny vyhodnocují správně stav, kdy jsou úroky nízké.

Muži identifikují častěji než ženy, který stav odpovídá zmíněné situaci. **Mnohem méně** také muži uvádějí „žádnou odpověď“ (nevím).
Muži 20 % vs. ženy 32 %.

Nejsilnější povědomí o významu pojmu vykazuje střední generace 35-44 let (nebo starší respondenti ještě do 54 let).

- investory, kteří mohou na úvod do investování vložit alespoň 250 tisíc Kč
- krátkodobé, maximálně jednoleté, investování financí
- investory hledající možnost pravidelného a dlouhodobého investování
- Nevím

Která z těchto investic do podílových fondů je obecně nejméně riziková?

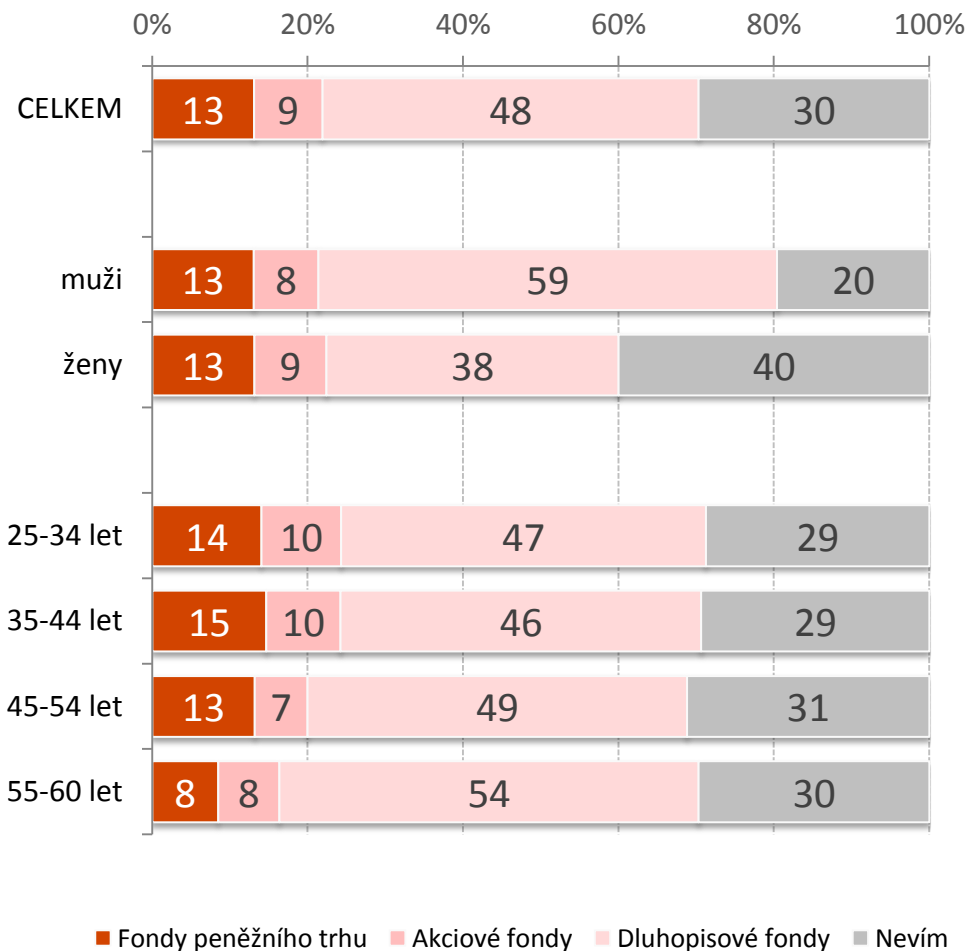
48 % populace vnímá jako nejméně rizikové dluhopisové fondy. Nižší míra rizika je však obvykle spojená s **fondy peněžního trhu (13 %** jmenování). Zatímco akciové fondy jsou špatná odpověď, dluhopisové fondy jsou ve své rizikovosti hodnoceny také nízkou a jsou fondům peněžního trhu blíží.

Mezi muži a ženami rozdíl ve správných odpovědích **nebyl**. Rozdíl byl v četnosti mylných odpovědí. Zatímco muži dali přednost „dluhopisovým fondům“, ženy odpovědi neví.

Míra správných odpovědí je stabilně nízká, jen u nejvyšší věkové kategorie (55-60 let) je ještě o něco nižší.

Kterou z níže uvedených variant byste Vy osobně zvolil?

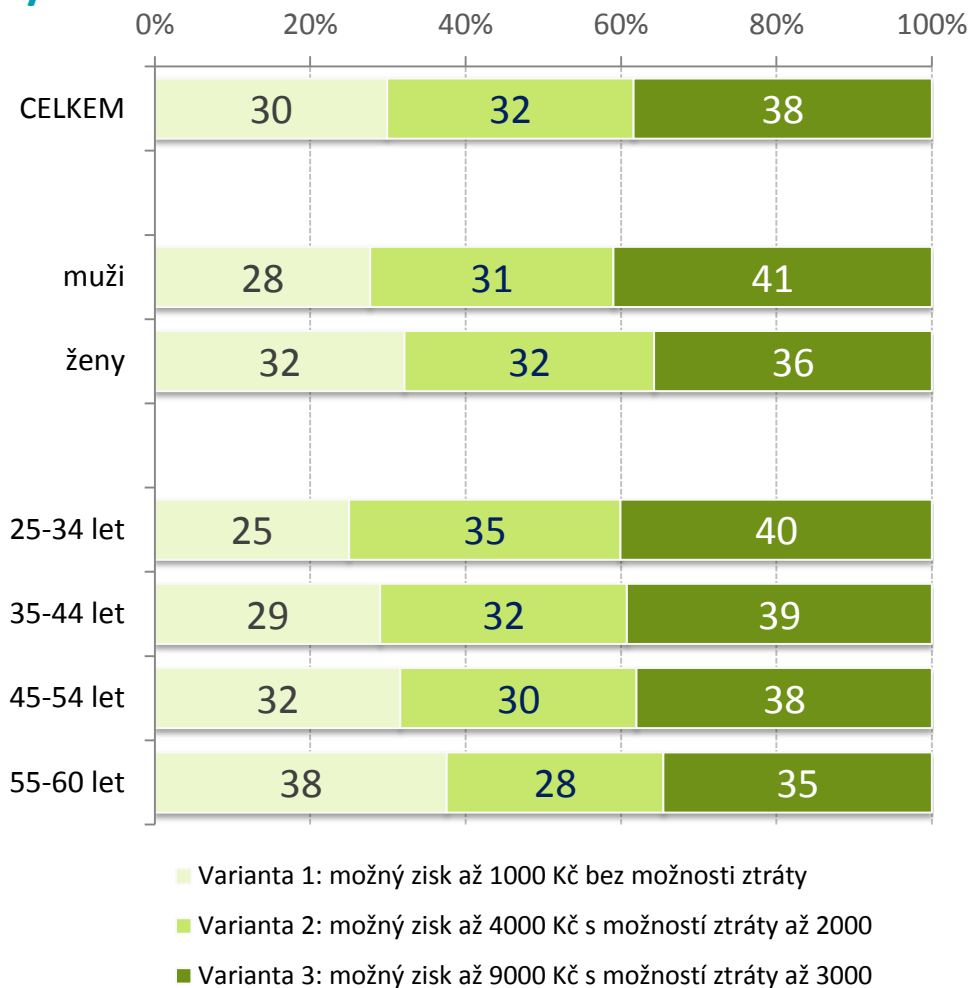
Investice 200.000,- Kč na 1 rok.
Ztráta (s výjimkou varianty 1) i
zisk jsou stejně pravděpodobné.
Jen výše ztráty nebo zisku se liší.

Mezi muži a ženami byl rozdíl v
rámci statistické odchylky, tedy
nevýznamný. Přesto se ženy
vyjadřovaly častěji směrem k
menšímu riziku a menšímu
výnosu.

S rostoucím věkem
respondenta narůstá postupně
inklinace k jistému, i když
nejmenšímu zisku z investic, a to
z 25 % (25-34 let) na **38 % ve
věku 55-60 let.**

Kterou z níže uvedených variant byste Vy osobně pro investice zvolil?

pravidla

Investice 200.000,- Kč na 1 rok.
Ztráta (s výjimkou varianty 1) i
zisk jsou stejně pravděpodobné.
Jen výše ztráty nebo zisku se liší.

1

V dlouhodobém horizontu jde v
průměru o **zisk až 1.000 Kč** při
každé investici.

2

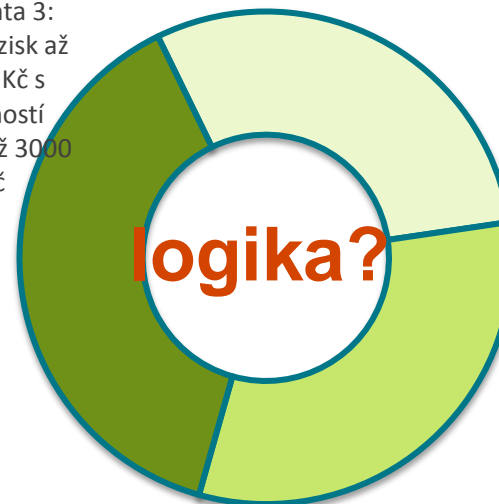
V dlouhodobém horizontu jde v
průměru o **zisk až 2.000 Kč** při
každé investici.

3

V dlouhodobém horizontu jde v
průměru o **zisk až 6.000 Kč** při
každé investici.

zisk 6.000

Varianta 3:
možný zisk až
9000 Kč s
možností
ztráty až 3000
Kč

zisk 1.000

Varianta 1:
možný zisk až
1000 Kč bez
možnosti
ztráty

zisk 2.000

Varianta 2:
možný zisk až
4000 Kč s
možností
ztráty až 2000
Kč

Kdo ve Vaší domácnosti obvykle rozhoduje o využívání bankovních produktů?

97 % respondentů je přesvědčeno, že buď o využití bankovních produktů v domácnosti rozhodují sami, nebo ve spolupráci s někým jiným. Jen 3 % přiznávají, že rozhodnutí nechávají na někom jiném.

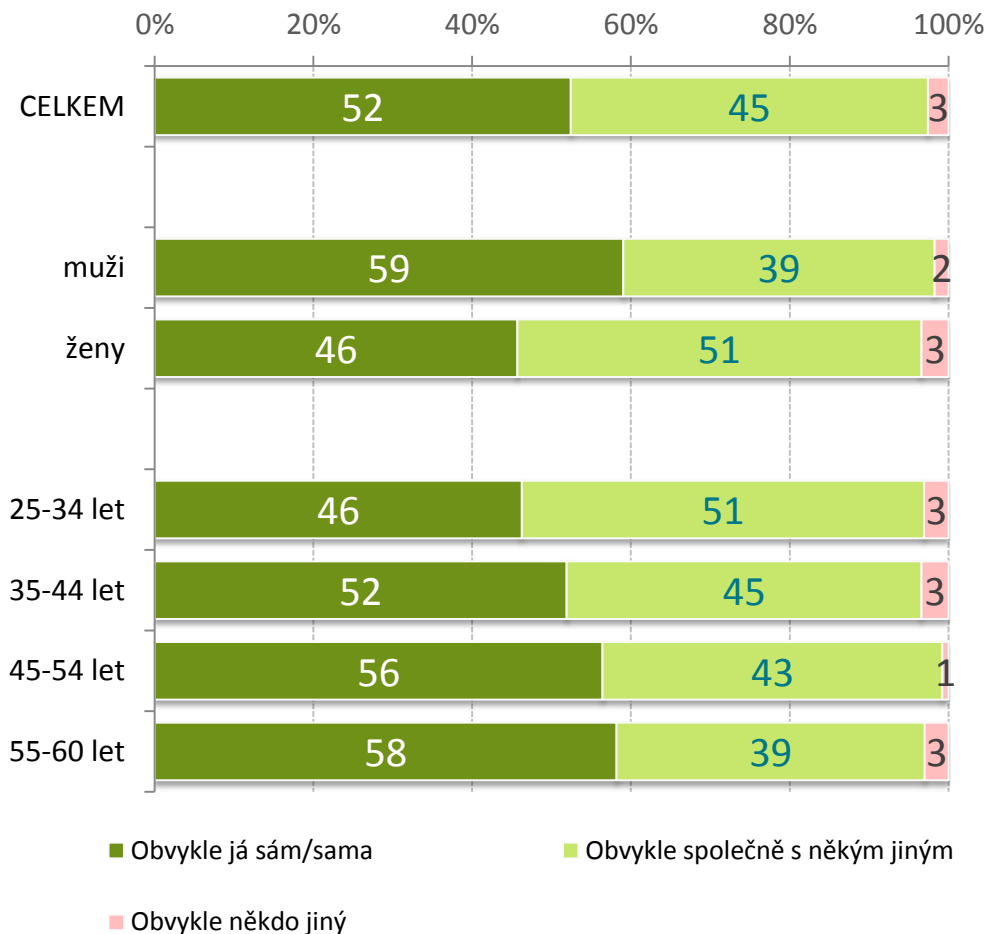

Jde to?

To však není početně prakticky možné. Pokud ano, znamenalo by to, že 49 % respondentů žije v jednotlivěckých domácnostech (**nežije**). Pravděpodobnější je, že síla vlastního přesvědčení je odlišná od názoru partnera. „Zatímco věříme, že rozhodujeme sami, naši partneři si totéž myslí o sobě, nebo nejdříve, že rozhodujeme společně.“

Muži jsou v domácnostech pravděpodobně ti, kteří o využití bankovních produktů obvykle rozhodují častěji. Alespoň si to myslí.

Shrnutí výzkumu

- Výzkum byl realizován dotazováním prostřednictvím internetu (CAWI) společností MindBridge Consulting pro společnost Partners v srpnu 2015.
- Muži jsou sebevědomější. Vnímají se jako finančně zodpovědnější, jako ti, kteří v domácnosti mají na starost finance, investice, bankovní produkty. Je pravda, že na ně připadá více investičních produktů (0,63) než na ženy (0,54).
- Lidé si myslí, že jsou finančně zodpovědní a dokonce zodpovědnější ve srovnání s rokem 2013. Přesto 17 % domácností dlouhodobě spíše nevyjde a 10 % lidí deklaruje, že ze svého příjmu neušetří měsíčně ani korunu.
- Podíl lidí, kteří nic neušetří však klesl od roku 2013 na polovinu. Takže finanční zodpovědnost pravděpodobně opravdu narůstá.
- Čtvrtina hodnotí svou informovanost o finančních produktech jako nedostatečnou. Nejméně se cítí informováni nejmladší respondenti.
- Nejčastěji čerpají informace z „širokého“ internetu, nejméně se využívají noviny, odborné časopisy nebo reklamy. Celkově se o informace z finančního světa nezajímá asi 9 % dotázaných.

Shrnutí výzkumu

- Výzkum byl realizován dotazováním prostřednictvím internetu (CAWI) společností MindBridge Consulting pro společnost Partners v srpnu 2015.
- Polovina lidí vidí investice jako příležitost nebo nutnost. Druhá polovina pak vnímá častěji negativa: neznalost, nedůvěra, obavy. Obavy vyjadřují častěji ženy.
- Informovanost o investicích je nižší. Poměr je 1:1 (ne/informovaný).
- Na všechny testovací otázky odpovědělo správně jen 2,3 % dotázaných (častěji muži).
- Respondenti se dělí na 3 podobné skupiny. Jedna preferuje minimální zisk s jistotou. Druhá vyhledá maximalizaci zisku s racionálním přístupem k riziku a třetí je mix (riziko ano, ale ne moc).
- Lidé mají pocit, že rozhodují o finančních záležitostech většinou sami, nebo s někým dalším a jen 3 % myslí, že to rozhoduje někdo jiný v domácnosti. Možné to však není. Přesvědčenost o vlastní výlučnosti nebo nepostradatelnosti je silnější faktor.

Děkuji za pozornost